

Raadsvoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	5
Onderwerp:	2 ^e bestuursrapportage
Datum:	13 september 2022
Portefeuillehouder:	drs. R.W.J. van Leeuwen
Decosnummer:	1485
Informant:	Niels Eriks n.eriks@dalfsen.nl (0529) 488 382

Voorstel:

1. De tweede bestuursrapportage 2022 vast te stellen;
2. Het incidentele voordeel van deze rapportage vast te stellen op € 1.731.000 en dit bedrag ten gunste te brengen van het begrotingssaldo 2022, hetgeen resulteert in een positief begrotingssaldo 2022 van € 1.353.000;
3. De begroting 2022 te wijzigen door vaststelling van de bijgevoegde 13e begrotingswijziging, conform de tabellen in het hoofdstuk Financiële Samenvatting (van het boekwerk / bestand "2e bestuursrapportage 2022").

Inleiding:

Bijgaand ontvangt u de tweede bestuursrapportage (berap) 2022. In deze rapportage is gerapporteerd over de voortgang na 8 maanden van het jaar 2022 en daarbij is ook een inschatting gemaakt van de nog te verwachten lasten en baten voor de resterende maanden van het jaar. Wij kijken in de bestuursrapportage naar twee zaken: prestaties en budgetten, waarbij het accent ligt op een rapportage over de afwijkingen.

Ontwikkelingen

Door de oorlog in Oekraïne ontvluchten mensen hun land. De dramatische gebeurtenissen in Oekraïne leiden tot een aanhoudende instroom van asielzoekers. In Nederland is een gebrek aan opvangcapaciteit, daarom zijn in de zomerperiode mensen voor een periode van vier weken opgevangen in de sporthal van Kulturhus de Spil. De geraamde kosten mbt de (nood)opvang in onze gemeente hebben wij opgenomen in deze rapportage, waarbij we er nog steeds vanuit gaan dat het Rijk alle kosten vergoed.

De oorlog in Oekraïne heeft ook een zichtbare impact op onze inwoners en ondernemers. Er is sprake van hoge brandstof- en energieprijzen en oplopende inflatie. Met de winter in aantocht voorzien wij dat hierdoor een steeds groter deel van onze inwoners de komende periode in de financiële problemen komt. Wij gaan bekijken welke mogelijkheden er zijn om onze inwoners hierin te ondersteunen. De middelen die hiervoor benodigd zijn willen we hiervoor reserveren. We verwachten u op korte termijn te informeren.

Op het moment dat de impact van Corona op onze ambtelijke organisatie minder werd, werden wij geconfronteerd met extra werkzaamheden door de opvang van Oekraïners en de crisis (nood)opvang van asielzoekers.

Voor wat betreft Corona is het onduidelijk hoe het verdere verloop in het najaar 2022 zal zijn en wat eventuele (na-)effecten zullen zijn.

Naast de zorg voor het goed opvangen van vluchtelingen gaat onze aandacht ook naar onze minder draagkrachtige inwoners en ondernemers, die door deze crisis worden geraakt. Het Rijk heeft in de meicirculaire een vergoeding toegekend om huishoudens tegemoet te komen voor de stijgende energielasten. Inmiddels is de toeslag verhoogd, in de septembercirculaire volgt hiervoor een extra rijksvergoeding.

We vinden het belangrijk dat Kulturhusen zoveel mogelijk open en toegankelijk zijn, ook in tijden van stijgende energiekosten. We compenseren de Trefkoele, de Spil en Mozaïek voor de stijgende energielasten, zodat de extra kosten niet (volledig) naar de gebruikers hoeven worden doorberekend.

Nederland staat voor grote opgaven. De stikstofproblematiek, de roep om meer (betaalbare) woningen, klimaatverandering zijn enkele voorbeelden van complexe vraagstukken. In combinatie met de onzekerheid in de wereld laat de toekomst zich moeilijk voorspellen. Wij blijven daarom alert op onze inzet, prestaties en beschikbare middelen.

Bovenstaande ontwikkelingen vragen een forse inzet van de organisatie. Tegelijkertijd merken we, net als bij andere gemeenten en organisaties, duidelijk de krapte op de arbeidsmarkt. Het is niet altijd mogelijk de vrijvallende functies op korte termijn opnieuw in te vullen. Ook externe inhuur is niet altijd direct mogelijk en we zien een trend van stijgende tarieven. Vooralsnog lukt het om de dienstverlening op peil te houden. Wel heeft dit gevolgen voor bijvoorbeeld de werkdruk binnen de organisatie.

Prestaties

In deze rapportage worden alleen de prestaties die afwijken, zichtbaar gemaakt en voorzien van een toelichting (kleur rood). Wanneer de uitvoering van een prestatie volgens plan verloopt (kleur groen) danwel de verwachting is dat de prestatie conform het oorspronkelijke einddoel wordt gehaald (kleur oranje), dan worden deze niet meer opgenomen in deze rapportage (overeenkomstig raadsbesluit 18 december 2017).

Uitkomst 2e berap : qua voortgang van de prestaties liggen we op schema. Van de 121 prestaties zijn er 8 oranje en zijn er 2 rood (1e berap: 11 oranje en nul rood). In de rapportage worden de rode prestaties nader toegelicht.

Financieel beeld 2022

Bedragen in euro's waarbij (-) is een nadeel

Omschrijving	Mutatie Lasten	Mutatie Baten	Mutatie Reserves	Saldo
Totaal programma 1. Bestuur	-622.000	2.921.000	418.000	2.717.000
Totaal programma 2. Openbare orde en veiligheid	-10.000	139.000	0	129.000
Totaal programma 3. Beheer openbare ruimte	0	0	0	0
Totaal programma 4. Economische zaken	0	0	0	0
Totaal programma 5. Onderwijs en vrije tijd	-326.000	0	104.000	-222.000
Totaal programma 6. Inkomensondersteuning	-1.148.000	300.000	0	-848.000
Totaal programma 7. Sociaal Domein	-2.663.000	2.762.000	0	99.000
Totaal programma 8. Duurzaamheid en milieu	-469.000	267.000	0	-202.000
Totaal programma 9. Ruimtelijke ontwikkeling en VHV	-42.000	100.000	0	58.000
Totaal 2e bestuursrapportage 2022	-5.280.000	6.489.000	522.000	1.731.000

De tweede bestuursrapportage sluit met een voordeel van € 1.731.000. Daarnaast is er nog sprake van een aantal technische aanpassingen. Deze zijn budgetneutraal voor de begroting. Zie hiervoor het hoofdstuk Financiële Samenvatting. De technische aanpassingen zijn niet opgenomen in bovenstaande tabel, wel in de 13e begrotingswijziging (zie bijlage 2).

De uitkomsten van de septembercirculaire 2022 zijn hierin nog niet verwerkt.

Het saldo van de tweede bestuursrapportage wordt met name veroorzaakt door een hogere Algemene Uitkering van € 2,9 mln als gevolg van de verwerking van de meicirculaire in deze bestuursrapportage. Daarnaast bent u eerder geïnformeerd over het effect van de septembercirculaire 2021 op het begrotingssaldo. De effecten van deze circulaire, met name de fluctuaties van de inkomsten, zorgen ervoor dat het lastig blijft een accurate begroting op te stellen en geven daardoor een turbulent financieel beeld. Tegenover deze extra inkomsten, staan ook uitgaven die op voorhand niet te ramen zijn. Voorbeelden hiervan zijn de energietoeslag (€ 762.000) in programma 6, budget voor verduurzaming gemeentelijke gebouwen en installaties (€ 210.000) in programma 8 en de extra middelen voor BOA-inzet (€ 10.000).

Naast voordelen is er ook sprake van onvoorziene en onvermijdelijke uitgaven voor het lopende jaar. Deze zijn ook verwerkt in deze rapportage, zoals de extra subsidie aan de Kulturhusen (222.000) ter compensatie van de stijgende energiekosten.

In deze bestuursrapportage wordt u ook geïnformeerd over de extra vrijval van middelen wonen en maatschappelijke opvang afkomstig van de centrumgemeente. Per saldo is dit een bedrag van € 507.000. Wij voorzien de aankomende jaren grote (incidentele) uitgaven vanwege de doordecentralisatie van Beschermd Wonen en de transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. In oktober starten wij met de uitwerking van een plan, waarbij wij deze middelen willen inzetten als dekking. U wordt hier later dit jaar over geïnformeerd.

Een nadere toelichting vindt u in de voortgang per programma.

Effecten voor de begroting 2022

Bij de start van deze bestuursrapportage was er sprake van een begrotingstekort van afgerond € 378.000.

Stand begrotingssaldo 2022	
Stand begroting 2022 VOOR tweede bestuursrapportage 2022	-378.000
Totaal budgetaanpassingen tweede bestuursrapportage 2022 (incl meicirculaire 2022)	1.731.000
Stand begroting 2022 NA tweede bestuursrapportage 2022	1.353.000

Bij ongewijzigde omstandigheden betekent dit, dat aan het einde van het jaar een bedrag van € 1.353.000 toegevoegd kan worden aan de Algemene Reserve Vrij Besteedbaar. Daarmee komt de stand van de reserve uit op afgerond € 14 mln (zie bijlage 2, de 13e begrotingswijziging).

De komende jaren verwachten wij diverse investeringen, onder meer voor de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) en het Meerjaren Onderhoudsplan IBOR (MJOP). We komen met voorstellen op welke manier de ARVB hiervoor kan worden ingezet.

Argumenten:

1.1 Conform Planning & Control cyclus biedt het college de gemeenteraad jaarlijks een eerste en tweede bestuursrapportage aan.

1.2 In de tweede bestuursrapportage wordt gerapporteerd over afwijkingen die als incidenteel worden beschouwd. De structurele effecten worden meegenomen in de Begroting 2023-2026. In de rapportage Voortgang per programma, onderdeel incidentele financiële afwijkingen en in de tabellen in het hoofdstuk Financiële Samenvatting is aangegeven of er sprake is van een incidentele danwel structurele afwijking, zodat het inzicht in het structurele effect er wel is bij deze tweede bestuursrapportage. Deze werkwijze is besproken in de commissie Planning & Control van 13 februari 2020.

2.1 Besluitvorming door de raad is nodig om de begrotingswijziging van de tweede bestuursrapportage 2022 te mogen doorvoeren.

Kanttekeningen en risico's

1. De september circulaire 2022 van het gemeentefonds (Algemene Uitkering) is nog niet ontvangen ten tijde van het samenstellen van dit document. De circulaire brengt nog financiële effecten met zich mee voor het jaar 2022.
2. In deze rapportage zijn de effecten van de Corona pandemie voor de lopende begroting van Dalfsen in beeld gebracht voor zover die bekend waren naar de situatie van eind augustus 2022. Het is onduidelijk hoe het verdere verloop in het najaar 2022 zal zijn en wat eventuele (na-)effecten zullen zijn.
3. Op het moment dat de impact van Corona op onze ambtelijke organisatie minder werd, werden wij geconfronteerd met extra werkzaamheden door de opvang van Oekraïners en de crisis (nood)opvang van asielzoekers. Dit vraagt wederom een forse inzet van de organisatie met verhoogde werkdruk en mogelijk consequenties voor overige taken en opdrachten tot gevolg.
4. De oorlog in Oekraïne resulteert in stijgende energie- en brandstofprijzen. De effecten van deze stijging zijn op basis van het prijspeil augustus 2022 doorgerekend en leiden niet tot extra aanpassingen van de budgetten in 2022. Het is niet duidelijk hoe zich dit verder ontwikkelt. Ook hebben deze effecten een zichtbaar effect op onze inwoners en ondernemers.
5. De oplopende inflatie kan mogelijk resulteren in hogere kosten voor het jaar 2022.

Alternatieven:

1. De raad kan besluiten om aangedragen bijstellingen niet door te voeren. Dit heeft effecten op de financiële uitkomst van deze rapportage en daarmee op het begrotingssaldo 2022.
2. De post onvoorzien ad € 56.000 is nog volledig beschikbaar. Indien er tot eind van het jaar geen uitgaven ten laste van deze stelpost worden gedaan, zal dit leiden tot een extra voordeel in de jaarrekening 2022. De raad kan besluiten deze post nu al af te ramen. Dit heeft een voordelig effect op het begrotingssaldo 2022.
3. De stelpost ambities raad ad € 250.000 is nog volledig beschikbaar. Indien u hieraan in de resterende maanden van het jaar 2022 geen bestemming geeft, zal dit leiden tot een extra voordeel in de jaarrekening 2022. De raad kan besluiten deze post nu al af te ramen. Dit heeft een voordelig effect op het begrotingssaldo 2022.

Duurzaamheid

N.v.t.

Financiële consequenties:

De financiële gevolgen van deze bestuursrapportage zijn € 1.731.000 voordelig. De begroting 2022 laat daardoor een overschot zien van € 1.353.000 (zie ook onder kopje Aanleiding, Financieel beeld 2022). Voor een specificatie van de bedragen wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële Samenvatting. Bij ongewijzigde omstandigheden zal dit aan het einde van het jaar betekenen dat het overschot van € 1.353.000 toegevoegd wordt aan de Algemene Reserve Vrij Besteedbaar. Daarmee komt de stand van de reserve uit op afgerond € 14 mln (zie bijlage 2, de 13e begrotingswijziging). De uitkomsten van de september circulaire zijn hierin nog niet verwerkt.

Communicatie:

U ontvangt deze bestuursrapportage digitaal in de vorm van een pdf. Daarnaast verschijnt deze rapportage ook online, in een doorklikbare vorm via : <https://dalfsen2022.2ebestuursrapportage.nl/> en <https://financien.dalfsen.nl>

Vervolg:

Bij vaststelling door de raad kan de begrotingswijziging verwerkt worden in de financiële administratie.

Bijlagen:

1. Boekwerk / bestand : '2e bestuursrapportage 2022'
2. 13e begrotingswijziging 2022

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13 september 2022, nummer 1485;

b e s l u i t :

1. De tweede bestuursrapportage 2022 vast te stellen;
2. Het incidentele voordeel van deze rapportage vast te stellen op € 1.731.000 en dit bedrag ten gunste te brengen van het begrotingssaldo 2022, hetgeen resulteert in een positief begrotingssaldo 2022 van € 1.353.000;
3. De begroting 2022 te wijzigen door vaststelling van de bijgevoegde 13e begrotingswijziging, conform de tabellen in het hoofdstuk Financiële Samenvatting (van het boekwerk / bestand "2e bestuursrapportage 2022").

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 24 oktober 2022.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater